

เข้าใจตัวตน- ความคิดของ

‘เด็กสมัยนี้’:

นำเสนอผลการศึกษาคุณค่า-ทัศนคติเยาวชน
จากผลสำรวจเยาวชน คิด for คิดส์

วรรณ เลิศรัตน์

ศูนย์ความรู้นโยบายเด็กและครอบครัว (คิด for คิดส์)

ผลสำรวจเยาวชน คิด for คิดส์: สำรวจคุณค่า และทัศนคติเยาวชน 2 หมื่นตัวอย่างทั่วประเทศ

กลุ่มเป้าหมาย

เด็กและเยาวชน
15-25 ปี ทั่วประเทศ

กระจายแบบสำรวจผ่าน...

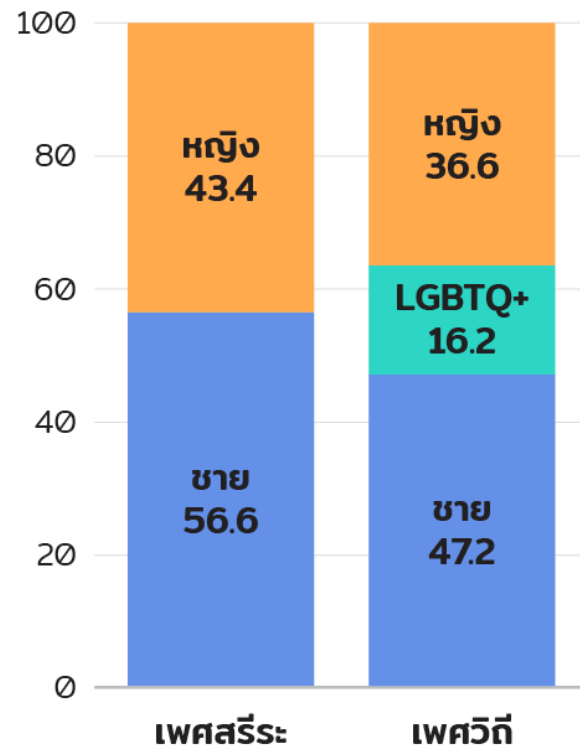
- ▶ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาทุกเขต
- ▶ สโมสรนิสิตนักศึกษาทุกมหาวิทยาลัย
- ▶ สภาเด็กและเยาวชนทุกระดับ
- ▶ ภาควิชาหรือค่าย สสส.
- ▶ สื่อโซเชียลมีเดีย

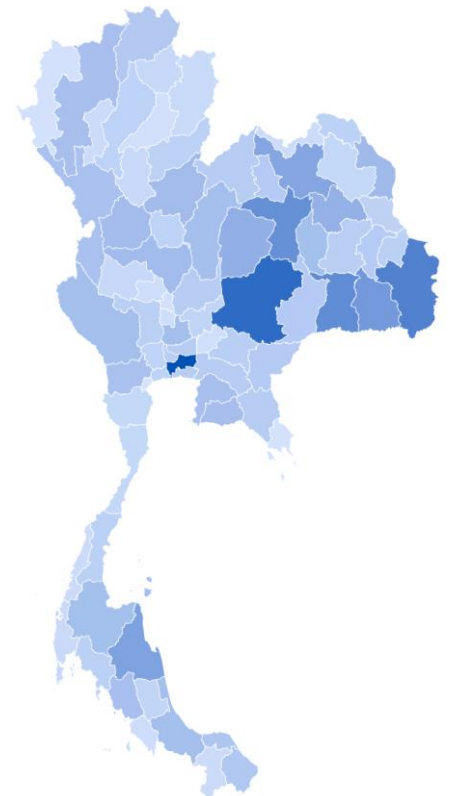
ช่วง เม.ย.-พ.ค. 2022

การกระจายตัวของข้อมูล 19,237 ชุด

เพศ

พื้นที่

วัดและจัดกลุ่มทัศนคติเยาวชน 6 เรื่อง

1. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

เน้นรักษาความสัมพันธ์

เน้นแสดงตัวตน

Ex. คุณแสดงความเห็นอย่างตรงไปตรงมามากกว่าเกรงใจ

2. ความสัมพันธ์กลุ่ม

เน้นกลุ่ม

เน้นปัจเจกบุคคล

Ex. ชาติและวัฒนธรรมไทยดีกว่าชาติและวัฒนธรรมอื่น

3. ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ

ลำดับชั้น/อำนาจนิยม

เท่าเทียม/เสรีนิยม

Ex. ประชาชนมีสิทธิวิจารณ์และตรวจสอบองค์กรที่ใช้เงินภาษีเสมอ

4. ประเด็นตกเถียงทางสังคม

สืบสานธรรมเนียม

ก้าวหน้า/อิสระ

Ex. คุณสนับสนุนให้มีการทำการุณยฆาต

5. เศรษฐกิจการเมือง

ตลาดแบบปัจจุบัน

รัฐคุ้มครองให้เสมอภาค

Ex. ระบบเศรษฐกิจไทยเอื้อประโยชน์ให้คนรวย

6. เพศสภาพและครอบครัว

ชายเป็นใหญ่

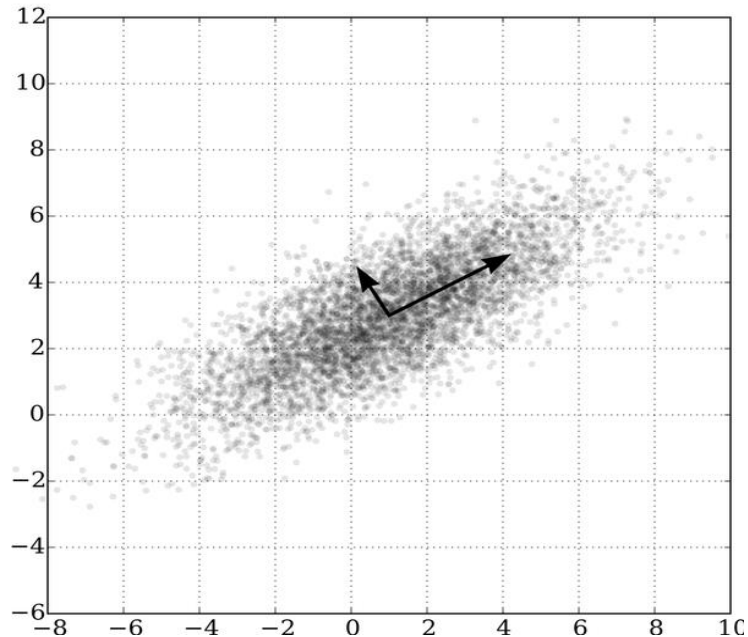
ทุกเพศเท่าเทียม

Ex. คุณสนับสนุนให้ LGBTQ+ จัดทะเบียนสมรสแบบเดียวกับชาย-หญิงได้

สร้างคะแนนรายหัวเรื่องและจัดกลุ่มทัศนคติตามรูปแบบการกระจายทางสถิติ

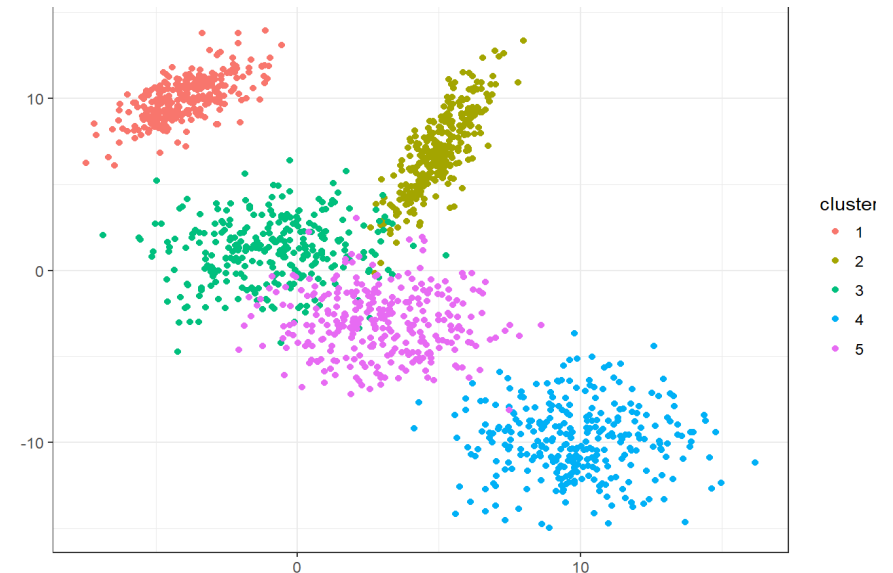
สร้างคะแนนรายหัวเรื่อง โดยสรุปจากหลายคำถามด้วย Principal Component Analysis

Ex. ตัวเลขทั้ง 2 ตัว (แกนตั้งและนอน) มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน สามารถยุบตัวเลข 2 ตัวให้เหลือตัวเดียวได้

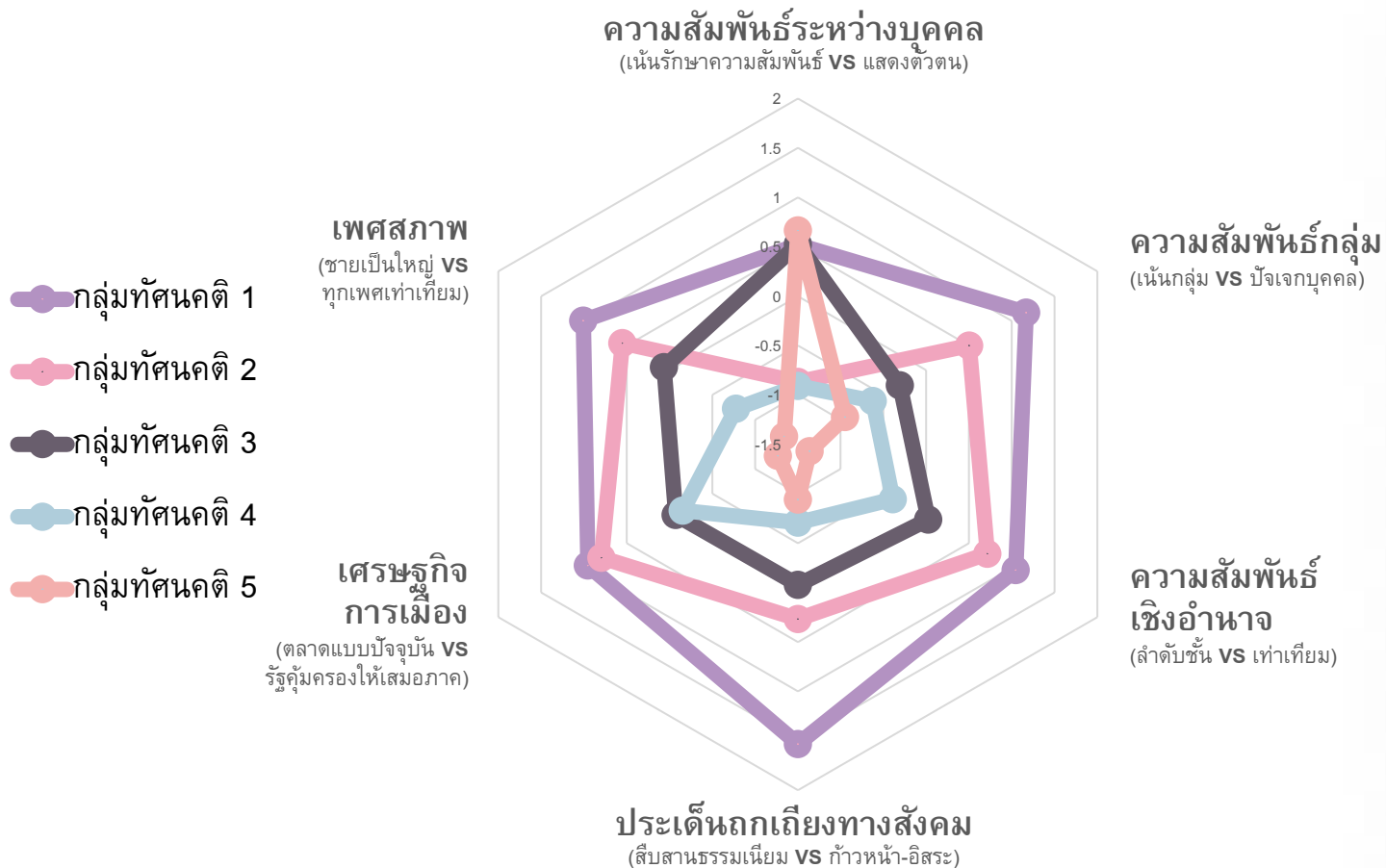
ใช้ K-Mean Clustering แบ่งกลุ่มตามคะแนนรายหัวเรื่อง

- ▶ คะแนนใกล้เคียงกันควรอยู่กลุ่มเดียวกัน (สีเดียวกัน)
- ▶ คะแนนต่างกันควรอยู่ต่างกลุ่มกัน (สีเหมือนกัน)
- ▶ หยุดเพิ่มกลุ่ม เมื่อความสามารถในการอธิบายเพิ่มขึ้นน้อย

เยาวชน 5 กลุ่มทัศนคติในสังคมไทย

จากผลสำรวจเยาวชน คิด for คิดส์

กลุ่มทัศนคติ 1 29.1%

กลุ่มทัศนคติ 2 22.7%

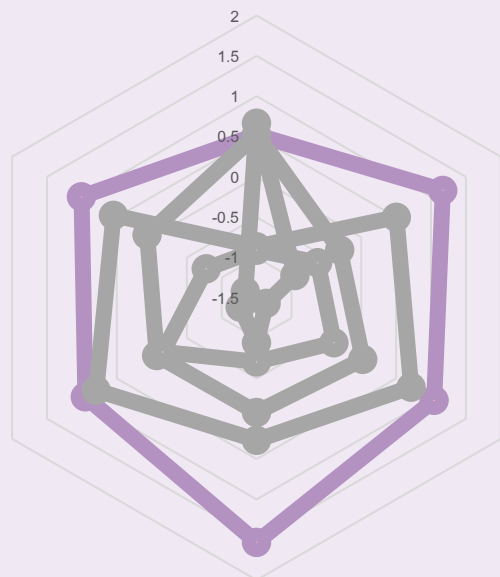
กลุ่มทัศนคติ 3 18.8%

กลุ่มทัศนคติ 4 15.9%

กลุ่มทัศนคติ 5 13.5%

กลุ่มทัศนคติ 1

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
(เน้นรักษาความสัมพันธ์ VS แสดงตัวตน)

เพศสภาพ
(ชายเป็นใหญ่ VS
ทุกเพศเท่าเทียม)

ความสัมพันธ์กลุ่ม
(เน้นกลุ่ม VS ปัจเจกบุคคล)

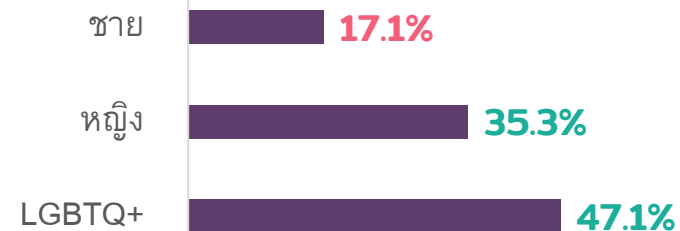
ความสัมพันธ์
เชิงอำนาจ
(ลำดับชั้น VS เท่าเทียม)

ประเด็นถกเถียงทางสังคม
(สืบสานธรรมเนียม VS ก้าวหน้า-อิสระ)

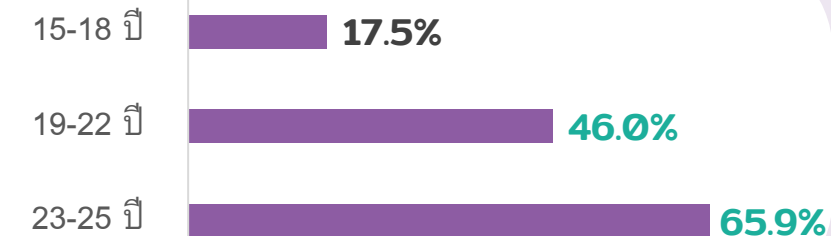
เศรษฐกิจ
การเมือง
(ตลาดแบบปัจจุบัน VS
รัฐคุ้มครองให้เสมอภาค)

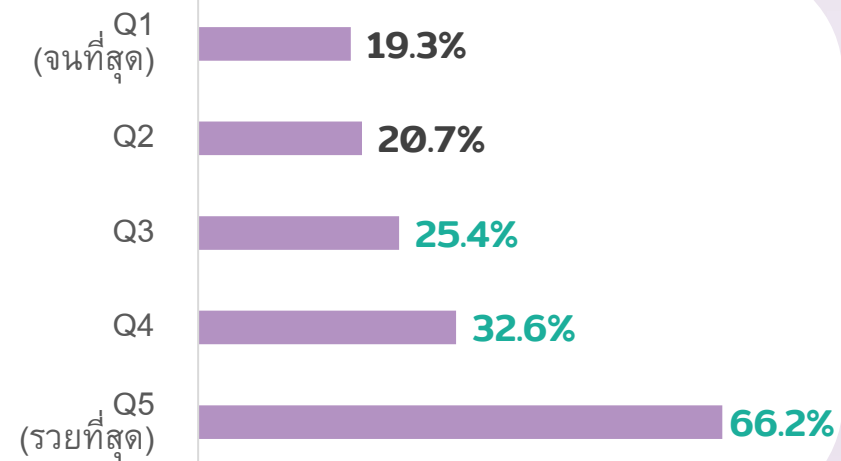
เพศสภาพ

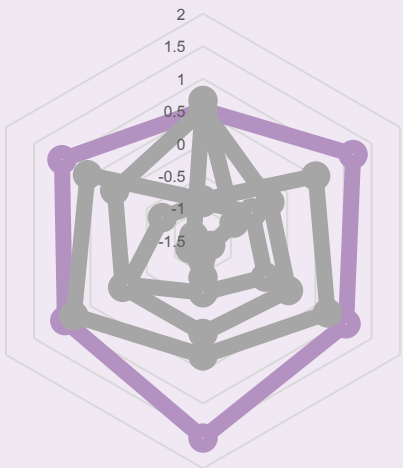
อายุ

รายได้ ครัวเรือน

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
(เน้นรักษาความสัมพันธ์ VS แสดงตัวตน)

บุคลิกภาพ
(ชายเป็นใหญ่ VS
ทุกเพศเท่าเทียม)

ความสัมพันธ์กลุ่ม
(เน้นกลุ่ม VS บังเจอบุคคล)

เศรษฐกิจ
การเมือง
(ตลาดแบบปัจจุบัน VS
รัฐคุ้มครองให้เสมอภาค)

ความสัมพันธ์
เชิงอำนาจ
(ลำดับชั้น VS เท่าเทียม)

ประเด็นถกเถียงทางสังคม
(สืบสานธรรมเนียม VS ก้าวหน้า-อิสระ)

พฤติกรรม:

- การศึกษาสูงสุด อ่านหนังสือมากที่สุด
- รับสื่อวิทยุ-โทรทัศน์น้อยที่สุด และใช้ **Twitter** มากที่สุด
- สนใจ-มีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด โดยเฉพาะแบบไม่ผ่านองค์กรจัดตั้ง

การสนับสนุน พรรคการเมือง:

 75.8% พรรคก้าวไกล

 13.5% พรรคเพื่อไทย

 0.8% พรรคสามัญชน

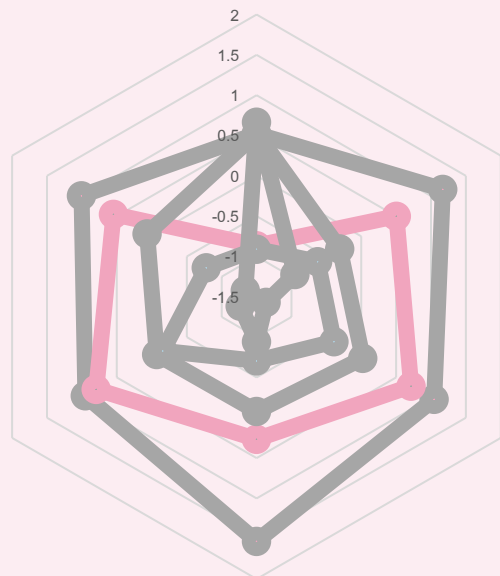

คุณค่า-ทัศนคติ:

- เชื่อถือคนรอบตัวน้อย ยกเว้นเพื่อน
- ให้ความสำคัญกับอัตลักษณ์และการแสดงออกของปัจเจกบุคคล
- **89.7%** รู้สึกเป็นพลเมืองโลก
- มองคนเท่าเทียม สนับสนุนประชาธิปไตยเสรีแบบมีส่วนร่วม และไม่ไว้วางใจการใช้อำนาจรัฐจำกัดสิทธิสูง
- **50.6%** ไม่นับถือศาสนา
- ก้าวหน้าในประเด็นถกเถียงทางสังคม เพศสภาพ และครอบครัว
- **79.6%** มองว่าความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหา เกิดจากโครงสร้างที่บิดเบี้ยว
- สนับสนุนรัฐสวัสดิการถ้วนหน้า

กลุ่มทัศนคติ 2

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
(เน้นรักษาความสัมพันธ์ VS แสดงตัวตน)

เพศสภาพ
(ชายเป็นใหญ่ VS
ทุกเพศเท่าเทียม)

ความสัมพันธ์กลุ่ม
(เน้นกลุ่ม VS ปัจเจกบุคคล)

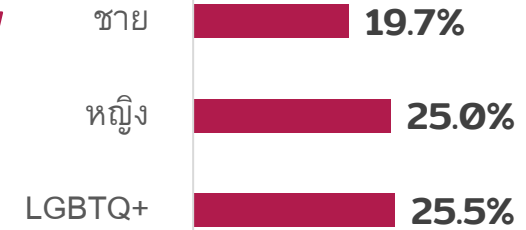
ความสัมพันธ์
เชิงอำนาจ
(ลำดับชั้น VS เท่าเทียม)

ประเด็นถกเถียงทางสังคม
(สืบสานธรรมเนียม VS ก้าวหน้า-อิสระ)

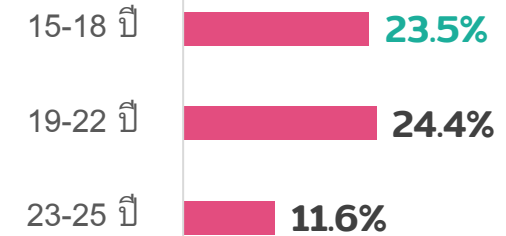
เศรษฐกิจ
การเมือง
(ตลาดแบบปัจจุบัน VS
รัฐคุ้มครองให้เสมอภาค)

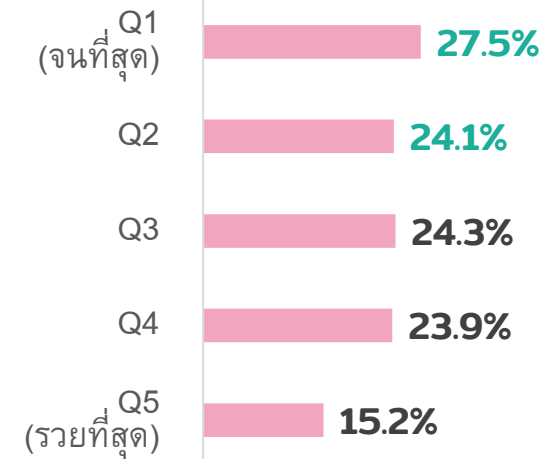
เพศสภาพ

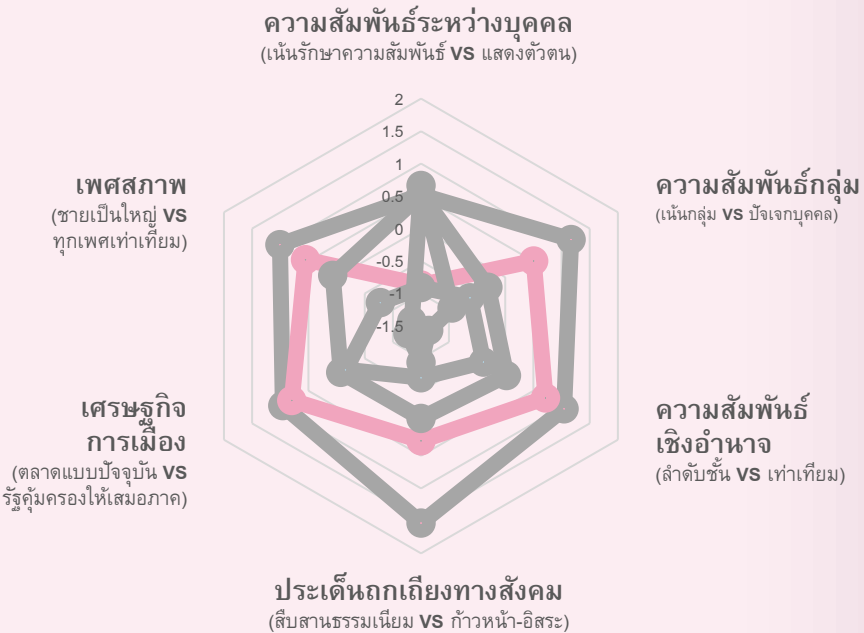
อายุ

รายได้ ครัวเรือน

พฤติกรรม:

- อยากเรียนปริญญาโท-เอกมากที่สุด
เข้าเรียน-ฝึกอบรมออนไลน์มากที่สุด
- ใช้ **Instagram** และ **Facebook** มากที่สุด

การสนับสนุน พรรคการเมือง:

49.0% พรรคก้าวไกล

พท 28.0% พรรคเพื่อไทย

2.5% พรรคประชาธิปัตย์

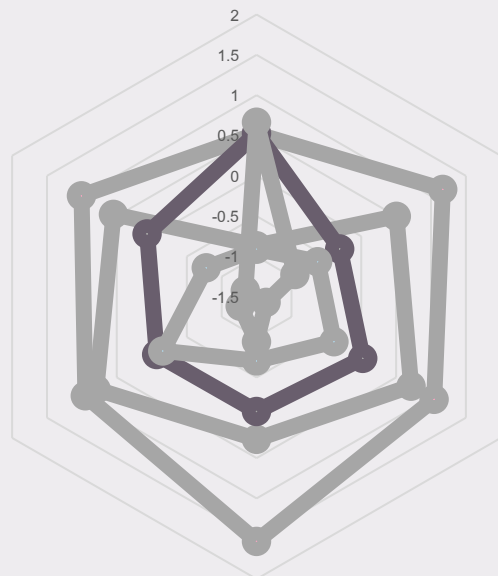

คุณค่า-ทัศนคติ:

- เชื่อถือ-ให้ความสำคัญกับคนรอบตัว
- เน้นความเกรงใจและ PC
- **86.0%** รู้สึกเป็นพลเมืองโลก
แต่ก็ภาคภูมิใจในความเป็นไทยสูง
- ยึดหลักประชาธิปไตย แต่ยินยอมให้
จำกัดสิทธิเมื่อจำเป็นได้มากกว่า
- ให้ความสำคัญกับศาสนา-ธรรมเนียม
- สนับสนุนความเสมอภาค LGBTQ+
แต่สนับสนุนเสรีภาพทางเพศน้อยกว่า
- เห็นว่าโครงสร้างเศรษฐกิจการเมือง
ไม่เปิดโอกาสให้ทุกคนเสมอภาคกัน
- **67.5%** เห็นว่ารัฐควรจัดสวัสดิการ
ให้เฉพาะผู้ที่จำเป็นต้องได้รับ

กลุ่มทัศนคติ 3

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
(เน้นรักษาความสัมพันธ์ VS แสดงตัวตน)

เพศสภาพ
(ชายเป็นใหญ่ VS
ทุกเพศเท่าเทียม)

ความสัมพันธ์กลุ่ม
(เน้นกลุ่ม VS ปัจเจกบุคคล)

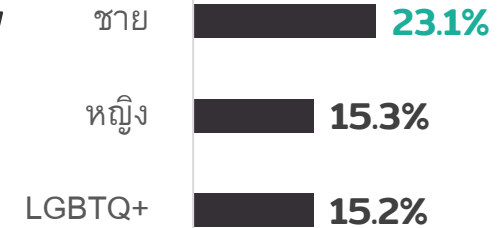
ความสัมพันธ์
เชิงอำนาจ
(ลำดับชั้น VS เท่าเทียม)

ประเด็นถกเถียงทางสังคม
(สืบสานธรรมเนียม VS ก้าวหน้า-อิสระ)

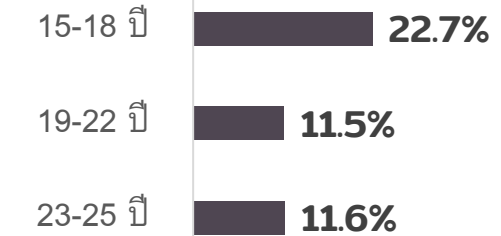
เศรษฐกิจ
การเมือง
(ตลาดแบบปัจจุบัน VS
รัฐคุ้มครองให้เสมอภาค)

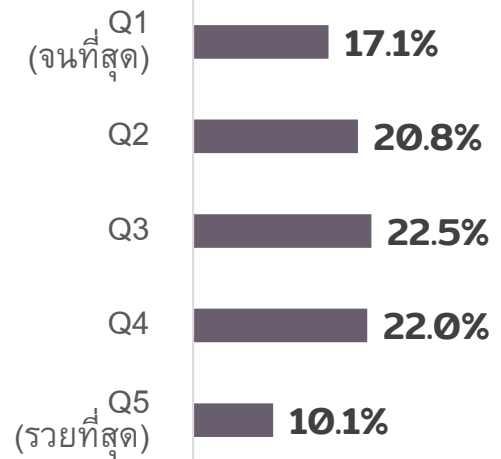
เพศสภาพ

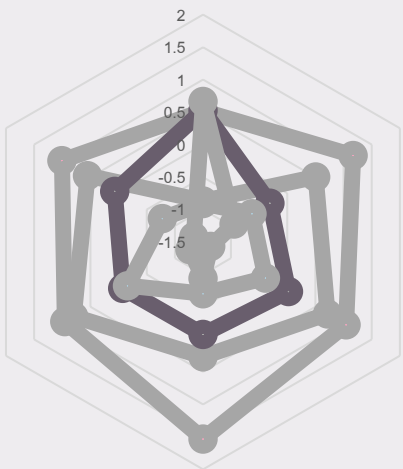
อายุ

รายได้ ครัวเรือน

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
(เน้นรักษาความสัมพันธ์ VS แสดงตัวตน)

ความสัมพันธ์กลุ่ม
(เน้นกลุ่ม VS บังเจอบุคคล)

ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ
(ลำดับชั้น VS เท่าเทียม)

ประเด็นถกเถียงทางสังคม
(สืบสานธรรมเนียม VS ก้าวหน้า-อิสระ)

พฤติกรรม:

- ใช้ **TikTok** มากที่สุด
- สนใจติดตามการเมืองน้อยที่สุด
- ชุมนุมและมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านองค์กรจัดตั้งน้อยที่สุด

การสนับสนุนพรรคการเมือง:

- **35.8%** พรรคก้าวไกล
- **29.1%** พรรคเพื่อไทย
- **5.3%** พรรคพลังประชารัฐ

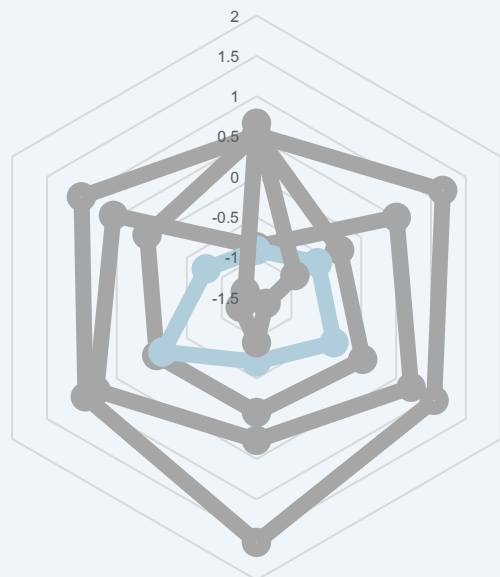

คุณค่า-ทัศนคติ:

- ให้ความสำคัญกับอัตลักษณ์และการแสดงออกของปัจเจกบุคคลในระดับใกล้เคียงตัว
- ยึดหลักประชาธิปไตย แต่ยินยอมให้จำกัดสิทธิเมื่อจำเป็นได้มากกว่า และมีวัฒนธรรมการเมืองแบบทวยราษฎร์
- เชื่อในคุณค่าทางศาสนาน้อยกว่า แต่เชื่อในธรรมเนียมอื่นระดับเดียวกับ **กลุ่มทัศนคติ 2**
- สนับสนุนความเสมอภาค LGBTQ+ แต่สนับสนุนเสรีภาพทางเพศน้อยกว่า
- เห็นว่าโครงสร้างเศรษฐกิจการเมืองไม่เปิดโอกาสให้ทุกคนเสมอภาคกันในระดับต่ำกว่า **กลุ่มทัศนคติ 2**

กลุ่มทัศนคติ 4

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
(เน้นรักษาความสัมพันธ์ VS แสดงตัวตน)

เพศสภาพ
(ชายเป็นใหญ่ VS
ทุกเพศเท่าเทียม)

ความสัมพันธ์กลุ่ม
(เน้นกลุ่ม VS ปัจเจกบุคคล)

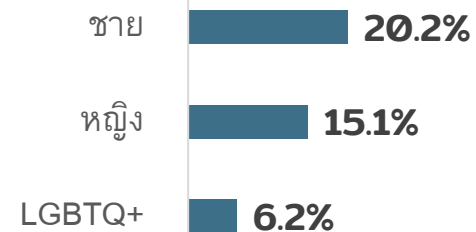
ความสัมพันธ์
เชิงอำนาจ
(ลำดับชั้น VS เท่าเทียม)

ประเด็นถกเถียงทางสังคม
(สืบสานธรรมเนียม VS ก้าวหน้า-อิสระ)

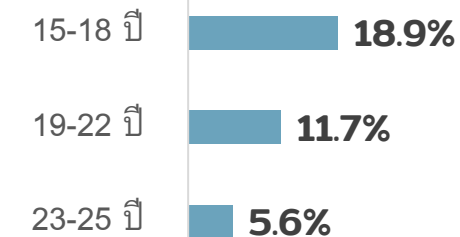
เศรษฐกิจ
การเมือง
(ตลาดแบบปัจจุบัน VS
รัฐคุ้มครองให้เสมอภาค)

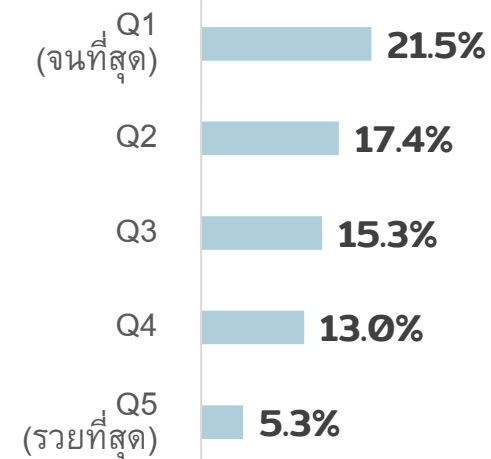
เพศสภาพ

อายุ

รายได้ ครัวเรือน

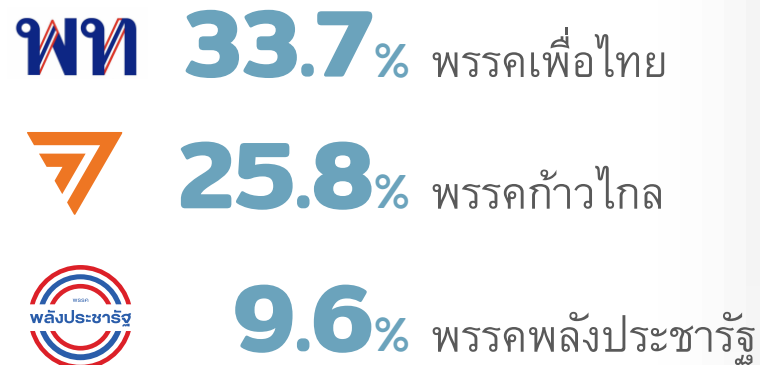

พฤติกรรม:

- รับสื่อ **โทรทัศน์** มากที่สุด และใช้ **Instagram** ค่อนข้างมาก
- เลี่ยงการแสดงจุดยืน-ทรรศนะชัดเจน
- มีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย เน้นแบบผ่านองค์กรจัดตั้ง

การสนับสนุนพรรคการเมือง:

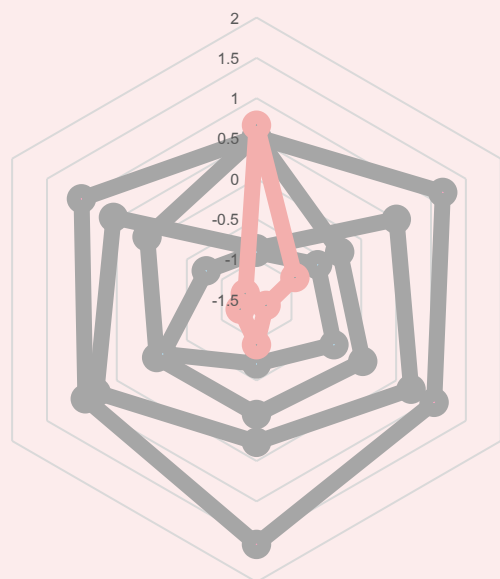

คุณค่า-ทัศนคติ:

- เชื่อถือและคำนึงถึงคนรอบตัวมากที่สุด
- ชาตินิยมมากที่สุด **91.8%** ภูมิใจที่เกิดเป็นคนไทย **71.8%** มองว่าวัฒนธรรมไทยดีที่สุด
- เคารพลำดับชั้นทางสังคมมากที่สุด และยอมรับการใช้อำนาจจำกัดสิทธิ์
- **1.9%** ไม่นับถือศาสนา **61.0%** เชื่อว่าพระเจ้า กรรม หรือ ดวงชะตา กำหนดชีวิตของตนเอง
- เป็นอนุรักษนิยมในประเด็นถกเถียงทางสังคม เพศสภาพ และครอบครัว
- **79.5%** มองว่าความเหลื่อมล้ำเป็นเรื่องธรรมดา มากกว่าปัญหาที่ต้องแก้

กลุ่มทัศนคติ 5

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
(เน้นรักษาความสัมพันธ์ VS แสดงตัวตน)

เพศสภาพ
(ชายเป็นใหญ่ VS
ทุกเพศเท่าเทียม)

เศรษฐกิจ
การเมือง
(ตลาดแบบปัจจุบัน VS
รัฐคุ้มครองให้เสมอภาค)

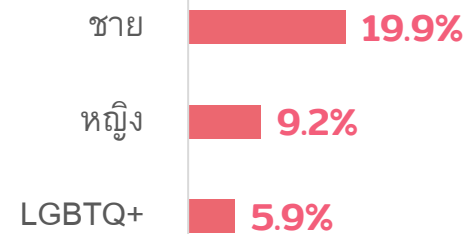
ประเพณีถกเถียงทางสังคม
(สืบสานธรรมเนียม VS ก้าวหน้า-อิสระ)

ความสัมพันธ์กลุ่ม
(เน้นกลุ่ม VS บังคับบุคคล)

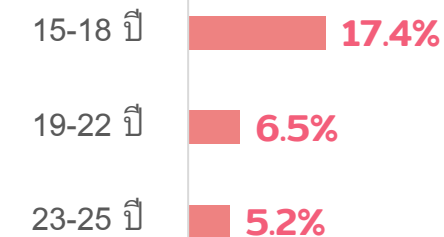
ความสัมพันธ์
เชิงอำนาจ
(ลำดับชั้น VS เท่าเทียม)

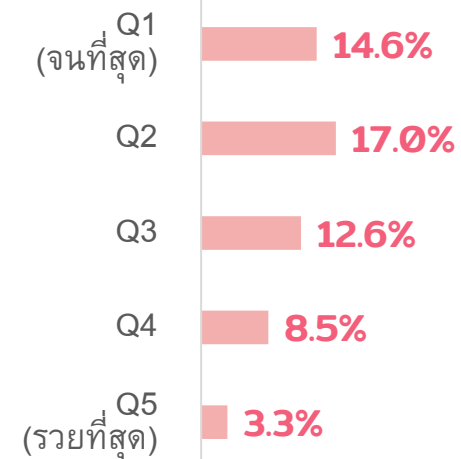
เพศสภาพ

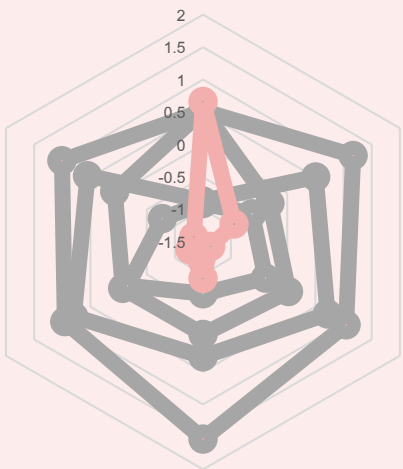
อายุ

รายได้ ครัวเรือน

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
(เน้นรักษาความสัมพันธ์ VS แสดงตัวตน)

ความสัมพันธ์กลุ่ม
(เน้นกลุ่ม VS มุ่งเจอบุคคล)

ความสัมพันธ์
เชิงอำนาจ
(ลำดับชั้น VS เท่าเทียม)

ประเด็นถกเถียงทางสังคม
(สืบสานธรรมเนียม VS ก้าวหน้า-อิสระ)

เพศสภาพ
(ชายเป็นใหญ่ VS
ทุกเพศเท่าเทียม)

เศรษฐกิจ
การเมือง
(ตลาดแบบปัจจุบัน VS
รัฐคุ้มครองให้เสมอภาค)

พฤติกรรม:

- การศึกษาต่ำสุด อ่านหนังสือน้อยที่สุด
- รับสื่อ **วิทยุ** มากที่สุด และใช้ **TikTok** ค่อนข้างมาก
- เลี่ยงการแสดงจุดยืน-ทรรศนะชัดเจน
- สนใจติดตามการเมือง แต่มีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุด

การสนับสนุน พรรคการเมือง:

พท 31.1% พรรคเพื่อไทย

7 20.9% พรรคก้าวไกล

พลังประชารัฐ 9.6% พรรคพลังประชารัฐ

คุณค่า-ทัศนคติ:

- เชื่อถือคนรอบตัวน้อย
- ให้ความสำคัญกับการเอาตัวเองรอดเหนือคุณค่านามธรรมมาก
- รู้สึกเป็นพลเมืองโลกน้อยที่สุด แต่ก็ชาตินิยมต่ำกว่า **กลุ่มทัศนคติ 4**
- กล้าท้าทายผู้อยู่ในลำดับชั้นทางสังคมที่สูงกว่า แม้ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับหลักเสรีประชาธิปไตย และยอมรับการใช้อำนาจ-ความรุนแรงจำกัดสิทธิ
- **38.8%** เชื่อว่าต้องมีศาสนาจึงมีจริยธรรม แต่ก็ไม่ได้นับถือจริงจัง
- อนุรักษ์นิยมในประเด็นทางสังคมที่สุด
- เห็นความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหามากกว่า **กลุ่มทัศนคติ 4** แต่ไม่เห็นความสำคัญของนโยบายรัฐในการแก้ไข